

# 2016

Budget- och verksamhets-  
uppföljning per augusti och  
prognos för helår 2016

## Socialnämnden i Järfälla



# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING OCH ANSVARSOMRÅDE .....	2
2. SAMMANFATTNING .....	2
3. MÅLUPPFÖLJNING /-UPPFYLLELSE .....	3
4. INTERNKONTROLLPLAN.....	11
5. UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGE GIVNA UPPDRAG .....	11
6. KVALITETSREDOVISNING .....	12
7. VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN .....	14
8. MILJÖREDOVISNING .....	18
9. DRIFTBUDGETEN .....	20
10. POLITIK.....	21
11. GEMENSAMT .....	21
12. ÄLDREOMSORG OCH FUNKTIONSHINDER .....	22
13. INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG .....	34
14. UTBLICK 2017 .....	41
15. INVESTERINGSBUDGET.....	44
16. VERKSAMHETSVOLYMER.....	45



## 1. INLEDNING OCH ANSVARSOMRÅDE

### Inledning

I Järfälla har kommunfullmäktige beslutat att två centrala budget- och verksamhetsuppföljningar (per april och per augusti) skall genomföras. Delårsrapport ska upprättas per augusti och ska innehålla en översiktlig redogörelse för utveckling av verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

### Ansvarsområde

Nämnd/styrelse: Socialnämnden

Ordförande: Bengt Harju (S)

Förvaltningschef: Johan Bergman

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, funktionshinder, individ- och familjeomsorg exkl. familjerätten, den kommunala hälso- och sjukvården samt uppgifter inom det bostadssociala området (bostadsanpassning).

Socialnämnden har även ansvar för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, tillsyn över handel med tobaksvaror och nikotinläkemedel, dödsboudredningar, föreningsbidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer. Socialnämnden ansvarar också för psykiskt och socialt omhändertagande när kriser och katastrofer inträffar i kommunen.

## 2. SAMMANFATTNING

I nedanstående tabell visas övergripande Socialnämndens resultat per 31 augusti 2016, samt helårsprognos 2016.

NÄMND,tkr	Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<u>Intäkter</u>					
Externa intäkter	290 358	210 567	96 917	315 870	246 414
Interna intäkter					1 318
<b>Summa intäkter</b>	<b>290 358</b>	<b>210 567</b>	<b>96 917</b>	<b>315 870</b>	<b>247 732</b>
Kostnader exkl kapitalkostnad	-1 495 429	-1 021 846	-865 029	-1 529 660	-1 406 312
Kapitalkostnader	-2 799	-2 630	-2 150	-2 999	-3 725
<b>Summa kostnader</b>	<b>-1 498 228</b>	<b>-1 024 476</b>	<b>-867 179</b>	<b>-1 532 659</b>	<b>-1 410 037</b>
<b>Nettokostnad</b>	<b>-1 207 870</b>	<b>-813 909</b>	<b>-770 262</b>	<b>-1 216 789</b>	<b>-1 162 305</b>
Kommunbidrag	1 207 870	805 247	775 714	1 207 870	1 163 573
<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-8 664</b>	<b>5 453</b>	<b>-8 919</b>	<b>1 267</b>
Eget kapital 16-01-01	-4 520				

\* Jämförelse mellan tertialboksluten innevarande år med föregående år går inte. Detta eftersom egen regi integrerades med myndighet först per sista december 2015.



## **Kommentar tertialbokslut**

Periodens justerade resultat är ett underskott på -8 664 tkr. Justerade poster avser intäkter från Migrationsverket och stimulansmedel inom äldreomsorg och funktionshinder på motsvarande 12 700 tkr. Det justerade resultatet motsvarar 1,08 procent av kommunbidraget (per augusti).

Underskottet beror främst på den markanta volymutvecklingen för personlig assistans LSS, uteblivna intäkter för hemsjukvård i LSS, ökade vårddygnskostnader för bostad med särskild service och ökade kostnader för missbruksvården. Underskottet dämpas av färre utförda hemtjänsttimmar än budgeterat inom äldreomsorg och funktionshinder, lägre kostnader för särskilt boende, färre köpta permanenta boendeplatser inom äldreomsorg, stabiliserad volym- och kostnadsutveckling inom barn och ungdom, samt lägre kostnader än budgeterat för ekonomiskt bistånd.

## **Kommentar årsprognos**

På helår prognostiseras ett underskott på -8 919 tkr. Prognostiserat underskott beror främst på den markanta volymutvecklingen för personlig assistans LSS, uteblivna intäkter för hemsjukvård i LSS, ökade vårddygnskostnader för bostad med särskild service och ökade kostnader för missbruksvården. Socialförvaltningen arbetar för en ekonomi i balans i slutet av året.

## **3. MÅLUPPFÖLJNING /-UPPFYLLELSE**

### **Socialnämndens mål 2016**

Nämndens effektmål för verksamheten är inordnade under de nya kommungemensamma målen (inriktningsmål) som beslutades av kommunfullmäktige 15 december 2014.

Effektmålen under respektive inriktningsmål bedöms uppfyllda när antalet tillhörande indikatorers målvärden är uppnådda enligt följande:

- Effektmål 1: Av sex indikatorer ska fyra vara uppnådda.
- Effektmål 2: Av en indikator ska en vara uppnådd.
- Effektmål 3: Av åtta indikatorer ska sex vara uppnådda.
- Effektmål 4: Av sex indikatorer ska fyra vara uppnådda.
- Effektmål 5: Av fyra indikatorer ska tre vara uppnådda.
- Effektmål 6: Av fem indikatorer ska fyra vara uppnådda.



## Trendpilarnas och trafikljusens /figurernas betydelse:

= Mycket positiv trend = Positiv trend = Oförändrad trend = Negativ trend

= Mycket negativ trend = Ingen uppgift






= Målet/indikatorn är uppnådd = Målet/indikatorn är delvis uppnådd

= Målet/indikatorn är inte uppnådd = Ingen uppgift

## FRAMTIDA TILLVÄXT (INRIKTNINGSMÅL)

Effektmål	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Målet nås?
1. Socialtjänsten ska ytterligare stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.	0/6	1/6			 Kräver att av sex indikatorer nedan ska fyra vara uppnådda.
Indikator/ Resultatmått	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Indikatorn nås?
1.1 Andel placerade ungdomar inom IFO som går ut årskurs nio med fullständiga betyg ska öka i jämförelse med föregående år. (IFO)	 Redovisas i bokslut (ÖJ)	53 % (läsåret 14/15)			
1.2 Tiden som klient uppbär försörjningsstöd skall minska jämfört med föregående år. (IFO)	5,2 mån	6,1 mån	6,4 mån		
1.3 Ej återaktualiserade barn och ungdomar ett år efter insats ska	 Redovisas i bokslut (KKiK)	77%	80 %		



öka jämfört med föregående år. (IFO)					
1.4 Andel brukare med hemtjänst som är nöjda med sitt inflytande över hur och när insatser utförs ska öka jämfört med föregående år. (ÄO)	 Redovisas i bokslut (ÖJ)	85 %	85 %		
1.5 Andel brukare i särskilt boende som är nöjda med sitt inflytande över hur och när insatser utförs ska öka jämfört med föregående år. (ÄO)	 Redovisas i bokslut (ÖJ)	74 %	75 %		
1.6 Andel boendeplatser enligt LSS §9.9 där den boende har möjlighet till en individuellt anpassad aktivitet per vecka utanför bostaden ska öka i jämförelse med föregående år. (FO)	75 %	75 %	75 %		



Effektmål 2	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Målet/indikatorn nås?
2. Socialtjänsten ska ytterligare stärka barnrättsperspektivet inom individ- och familjeomsorg och funktionshinderns verksamheter	1/1	1/1	i.u	➔	😊 Kräver att nedanstående indikator uppnås.
<i>Indikator/resultatmått:</i> 2.1 Andel barn-konsekvensanalyser i ärenden till nämnd som berör barn ska var 100 %. (Förvaltningsövergripande)	100 %	100 %	i.u	➔	😊

**KVALITATIV VÄLFÄRD (INRIKTNINGSMÅL)**

Effektmål	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Målet nås?
3. Socialtjänsten ska ytterligare verka för ökad livskvalitet och ett bättre liv för den enskilde	2/8	5/8	i.u	i.u	Kräver att av åtta indikatorer nedan ska sex vara uppnådda.
Indikator/ Resultatmått	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Indikatorn nås?
3.1 Andel brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (ÖJ)	80 %	78 %	i.u	
3.2 Andel brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (ÖJ)	82 %	86 %	i.u	
3.3 Antalet SIP (samordnad individuell plan) ska öka i jämförelse med föregående år. (FO/IFO)	45 st	53 st	i.u	➔	



3.4 Barn och unga ska i möjligaste mån erbjudas förebyggande insatser på hemmaplan i syfte att förhindra placeringar. I 80 % av dessa insatser ska den enskilde /familjen uppge att det har lett till positiv förändring. (IFO)	71%	i.u	i.u		
3.5 Väntetiden för försörjningsstöd skall minska jämfört med föregående år. (IFO)	i.u Redovisas i bokslut (KKiK)	22 dgr	34 dgr	i.u	
3.6 Andel brukare som är nöjda med bemötandet (hemtjänst och särskilt boende) ska bibehållas på nuvarande höga nivå. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (ÖJ)	96 %	94 %	i.u	
3.7 Snabbare normalisering av boendesituationen för våldsutsatta. (IFO)	i.u Redovisas i bokslut	63 dgr	57 dgr	i.u	
3.8 Andel som uppger att maten smakar bra ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (ÖJ)	73 %	65 %	i.u	

Effektmål	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Målet nås?
4. Socialtjänstens verksamhet ska vara mer kunskapsbaserad, tillgänglig, effektiv och av god kvalitet.	3/6	5/6	i.u	i.u	i.u Kräver att av sex indikatorer ska fyra vara uppnådda.
Indikator	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Indikator uppnådd?
4.1 Öka andelen evidensbaserade och strukturerade behandlingsinsatser inom kommunens egna öppenvård. (IFO)	i.u Redovisas i bokslut	Indikator har uppnåtts	i.u	i.u	





4.2 Andel överklagade beslut som utfaller i likhet med nämndens beslut ska öka i jämförelse med föregående år. (Alla, myndighet)	86 %	92 %	88 %		
4.3 Andel av alla beslut som omprövas i samband med beslutets utgång ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO/FO)	85 %	85 %	85 %		
4.4 Andel förhandsbedömningar avslutade inom 14 dagar skall öka i jämförelse med föregående år. (IFO)	69 %	66 %	56 %		
4.5 Den genomsnittliga utredningstiden för barn och ungdomar ska minska jämfört med föregående år. (IFO)	124 dgr	118 dgr	124 dgr		
4.6 Andel utredningar utan särskilda beslut vilka överskrider den maximala handläggningstiden (120 dagar) ska minska i jämförelse med föregående år. (IFO)	70%	77 %	84 %		

**MILJÖ OCH KLIMAT (INRIKTNINGSMÅL)**

Effekt mål	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Målet nås?
5. Socialtjänsten ska minska sin negativa miljöpåverkan.	2/4	4/4			 Kräver att av fyra indikatorer ska tre vara uppnådda.
<b>Indikator</b>	<b>Resultat aug 2016</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>	<b>Trend</b>	<b>Indikator uppnådd?</b>
5.1 Andel miljöklassade fordon ska vara 100 %. (Alla, myndighet)	100 %	100 %	0 %		
5.2 Elförbrukningen (lokaler) ska minska jämfört med föregående år. (Alla, myndighet)	<i>Måttet kan inte följas</i>	Indikator har			



	<i>upp innan utgången av 2016</i>	uppnåtts			
5.3 Pappers-förbrukningen ska minska jämfört med föregående år. (Alla, myndighet)	<i>Måttet kan inte följas upp innan utgången av 2016</i>	Indikator har uppnåtts	i.u	i.u	
5.4 Andel inköp av ekologiska livsmedel i produktionsköken inom ÄO ska öka årligen med 5 %. (ÄO)	29 %	22 %	15 %		

**DEMOKRATI, ÖPPENHET OCH TRYGGHET (INRIKTNINGSMÅL)**

Effektmål	Resultat aug 2016	2015	2014	Trend	Målet nås?
6. Socialtjänstens verksamheter ska präglas av öppenhet, delaktighet och trygghet.	i.u	3/5	i.u	i.u	i.u Kräver att av fem indikatorer ska fyra vara uppnådda
<b>Indikator</b>	<b>Resultat aug 2016</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>	<b>Trend</b>	<b>Indikator uppnådd?</b>
6.1 Andel brukare som upplever trygghet när deras beviljade insatser (hemtjänst och särskilt boende) utförs ska öka jämfört med föregående år. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (ÖJ)	85 %	85 %	i.u	
6.2. Andel som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (SBU)	80%	83 %	i.u	
6.3 Andel som uppger att det känns tryggt att bo i särskilt boende ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	i.u Redovisas i bokslut (SBU)	90 %	87 %	i.u	
6.4 Öka brukarmedverkan för individer som berörs av vuxenhetens verksamhet i jämförelse med föregående år. (IFO)	i.u Redovisas i bokslut	Se analys/kommentar	i.u	i.u	
6.5 Andel barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd ska minska jämfört med föregående år. (IFO)	i.u Redovisas i bokslut (ÖJ)	9,5 %	10,5 %	i.u	



## **Analys/kommentar:**

Socialnämndens mål och tillhörande indikatorer är sammansatta för att följas upp per kalenderår då de till mestadels består av offentlig statistik.

Preliminära publiceringsdatum är exempelvis i slutet på oktober 2016 för Socialstyrelsens brukarundersökning (SBU) samt så sent som januari 2017 för kommunens kvalitet i korthet (KKIK).

De mätvärden som finns angivna per augusti 2016 är också svåra att jämföra med föregående års mätvärden då de är helårsvärden.

**1.2** tiden som klient uppbär försörjningsstöd är per augusti 5,2 mån, det vill säga lägre än resultatet per helår 2015 (6,1 mån). Dock bedöms resultatet på helår för 2016 att bli högre än föregående år.

**2.1** Målet bedöms kunna uppfyllas. En indikator av en är uppfyllda.

**3.3** som avser antalet samordnade individuella planer (SIP) bedöms öka på helår då detta är ett fokusområde med start under 2015. Inom funktionshinder och individ- och familjeomsorg har alla medarbetare som arbetar med barn gått en utbildning tillsammans med skola, barn- och ungdomspsykiatri, samt barn- och ungdomsmedicinska mottagningen. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

**3.4** Myndighet skickar alla uppdrag till Stöd- och behandlingsenheten för bedömning om de kan utföra insats om inte, så skickas uppdraget vidare till externa utförare. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

**4.2.** Andel beslut som utfallit i likhet med nämndens beslut har minskat i jämförelse med föregående år. 2015 var andelen 92 procent. En högre siffra är inte önskvärd då rättsutrymmet måste prövas. Indikatorn bedöms inte kunna uppfyllas

**4.3** Extra resurser är tillsatta inför 2016, samt att ett ombedömningsteam är skapat inom äldreenheten. Resultatet för indikatorn är detsamma som för 2015. Indikatorn bedöms inte kunna uppfyllas

**4.4** Andel förhandsbedömningar som avslutas inom 14 dagar har ökat. Detta beror på att bedömningsenheten utvecklat rutiner för att minska andelen som överstiger 14 dagar. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

**4.5** Den genomsnittliga utredningstiden har ökat och är ett fortsatt fokusområde framöver. Skillnader finns mellan de enheter som omfattas av måttet. Orsaken till att utredningstiden ökat är att man inom en enhet legat efter med utredningar och man har nu arbetat för att



göra klart och avsluta dem. Ofta handlar det om personal som slutat och lämnat ofärdigt arbete efter sig. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

**4.6** Måttet har minskat i enlighet med målet. Stort fokus ligger på detta mått även under året då resultatet inte är acceptabelt. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

**5.1** Samma fordon finns på förvaltningen även denna mätning. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

**5.4** I juni 2015 beslutade socialnämnden om att arbetet med mat och måltider inom äldreomsorg och funktionshinder skulle intensifieras. En handlingsplan för mat och måltider inom äldreomsorg och funktionshinder fastställdes. Det är glädjande att se att handlingsplanen redan visar effekt. Indikatorn bedöms kunna uppfyllas.

## **4. INTERNKONTROLLPLAN**

Nämnden har en fastställd internkontrollplan för 2016 där uppföljning sker löpande. Den information som verksamheten får genom bland annat riskanalyser, rapporter, egenkontroller, samt utredning av klagomål och synpunkter ligger sedan till grund för analys och ständig förbättring av processer och rutiner. Uppföljningen av interkontrollplanen kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.

## **5. UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGE GIVNA UPPDRAG**

### ***Genomföra barnkonsekvensanalyser i beredningen av samtliga beslut som fattas.***

Syftet med uppdraget är att stärka barnrättsperspektivet. Socialnämnden har just detta som ett av sina effektmål. För att uppnå målet har beslut fattas om att barnkonsekvensanalyser ska genomföras i alla ärenden till nämnd som berör barn. Bedömningen är att detta är uppnått.

### ***Anlita "välfärdsjobbare" och feriepraktikanter***

"Välfärdsjobbare" har anlåtats inom socialnämndens verksamhetsområde, samt tagit emot feriepraktikanter under sommaren och då främst på kommunens äldreboenden (119 stycken).

### ***Senast 2017 skapa minst en avdelning med språkprofil vid ett äldreboende i kommunen.***

Inventering och planering pågår för att skapa en språkavdelning på något äldreboende.



## 6. KVALITETSREDOVISNING

### Åtaganden/värdighetsgarantier

För äldreomsorgen finns värdighetsgarantier som omfattar självbestämmande, individanpassning och delaktighet, privatliv och personlig integritet, gott bemötande, trygghet, god kvalitet samt meningsfull tillvaro. Därutöver finns åtaganden avseende hjälp i hemmet/ hemtjänst, dagverksamhet, äldreboende och korttidsplats.

För funktionshinder finns följande åtaganden: bostad med särskild service (gruppboende och serviceboende), individuell plan, korttidsvistelse, daglig verksamhet och sysselsättning.

För individ- och familjeomsorg finns åtaganden för barn och unga, missbruk (drogberoende) och ekonomiskt bistånd.

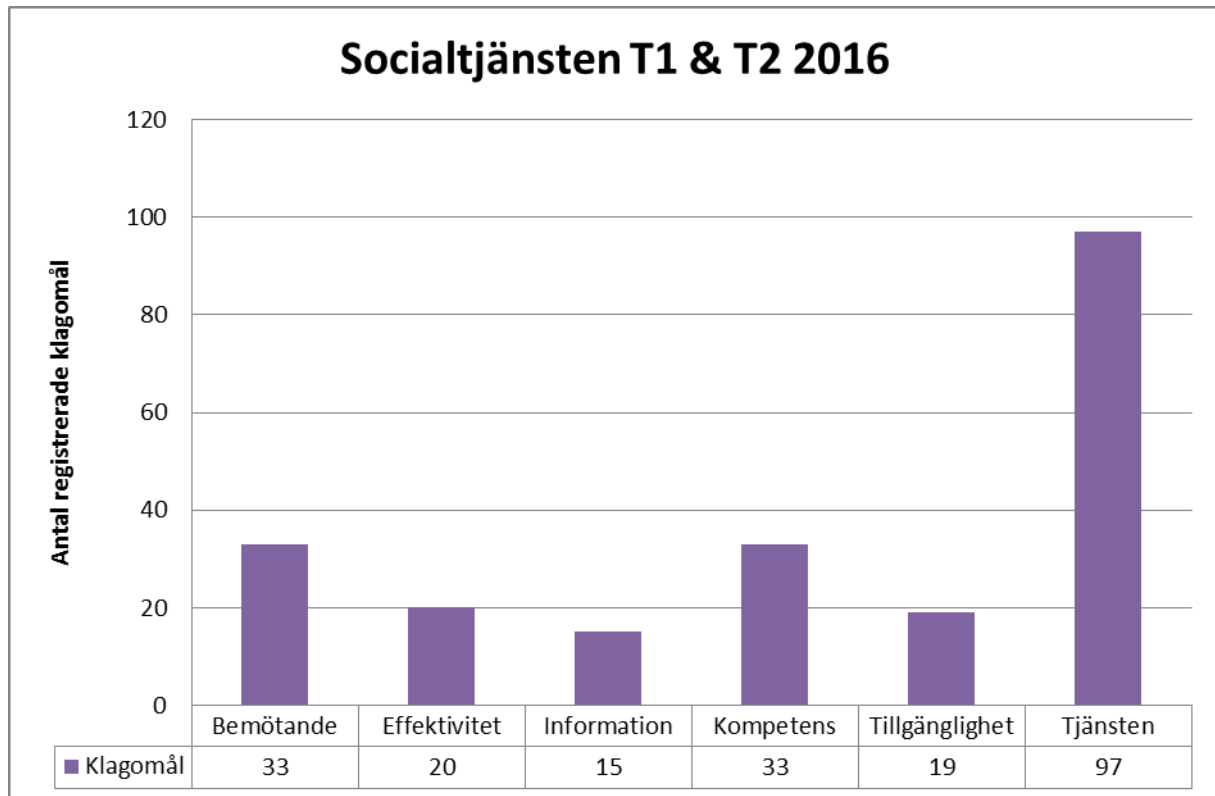
### Synpunkter och klagomål

Under juli månad 2015 övergick medborgarservice till ärendehanteringssystemet Artwise från Flexite . Detta har bland annat medfört att klagomålen i närtid behandlats i tre olika system (Platina-Flexite-Artwise). Statistiken nedan är därför inte helt tillförlitlig. Flera exempel på jämförelsestörningar finns i statistiken. Där Flexite öppnade ett nytt ärende vid mailkonversationer lägger Artwise in dylik konversation i befintligt ärende istället. Ett arbete pågår för att tydliggöra denna hantering.

Inom socialtjänsten har under perioden januari till augusti 2016 inkommit 217 klagomål och ett 15-tal av dessa är fortfarande under utredning/åtgärd vilket kan sägas vara normalt för perioden. Klagomålen kan till stor del hänföras till utförarverksamheterna inom äldreomsorg och funktionshinder och endast ett fåtal finns kring myndighetshandläggningen. Följande kategorier används vid redovisningen:

Bemötande-Kompetens-Tillgänglighet-Tjänsten-Effektivitet-Information

Den största delen av registrerade klagomål återfinns under kategorin "Tjänsten" och rör således dels tjänsten i sig och dels dess utförande.



#### Rapporter om missförhållande

**Äldreomsorg** – Under perioden januari till och med augusti 2016 inkom 9 Lex Sarah-rapporter till socialnämnden. En av händelserna bedömdes vara allvarligt missförhållande eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande. Rapporterna har gjorts enligt socialtjänstlagen (SoL). Rapporterna är av blandad sort och berör främst brister i utförande av insats.

**Funktionshinder** – Under perioden januari till och med augusti 2016 inkom 2 Lex Sarah-rapporter till socialnämnden. Rapporterna har gjorts enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Båda rapporterna berör annat missförhållande.

**Individ- och familjeomsorg** – Under perioden januari till och med augusti 2016 inkom 1 Lex Sarah-rapport till socialnämnden. Händelsen bedömdes vara allvarligt missförhållande eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande. Rapporten har gjorts enligt socialtjänstlagen (SoL).



## 7. VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

### Personalstruktur

Antalet anställda inom Socialförvaltningen exklusive Vård och Omsorg var per den 31 juli 2016; 286 personer. Det är en ökning av personalstyrkan med 30 personer. Ökningen beror bland annat på en utökning av medarbetare på stöd och behandlingsenheten, att en ny enhet tillkommit som arbetar med ensamkommande flyktingbarn och att enheten hemstöd flyttats över från avdelning Vård och omsorg till avdelning Äldre och funktionshinder.

Av de 286 anställda har 93 procent, det vill säga 265 personer, en tillsvidareanställning vilket är samma nivå som år 2015. Andelen heltidsanställningar ligger även den på en fortsatt hög nivå; 95 procent av de anställda har en heltidsanställning.

Könsfördelningen fortsätter att vara ojäm, d.v.s. den ligger inte inom spannet av vad som betraktas som en jämställd fördelning, (60/40) enligt diskrimineringslagens definition. Andelen män inom socialförvaltningen har dock ökat och utgör nu 16 procent av personalstyrkan.

Medelåldern har minskat med ett år och är nu 44 år.

Antalet personer som slutat under perioden på socialförvaltningen exklusive Vård och omsorg är 20 personer och antalet personer som börjat är 27 personer. Siffrorna är svåra att jämföra med tidigare års redovisning då personalomsättningen 2015 utöver nyanställningar och avgångar innefattar rörligheten bland befintlig personal. Detta innebär till exempel förändring av anställningsform, byte av enhet eller förlängning av tidsbegränsade anställningar.



## Personalstruktur

*Socialförvaltningen exklusive Vård och omsorg*

	2016 delår		2015	
	Antal	Andel	Antal	Andel
<b>Anställda</b>				
Totalt	286		256	-
Årsarbetare	279,1		245,5	
Kvinnor	241	84%	218	85%
Män	45	16%	38	15%
<b>Tillsvidareanställda</b>				
Totalt	265	93%	239	93%
Tillsvidareanställda kvinnor	222	92%	202	93%
Tillsvidareanställda män	43	96%	37	97%
<b>Heltidsanställda</b>				
Totalt	271	95%	241	94%
Kvinnor	230	95%	207	95%
Män	41	91%	34	89%
<b>Medelålder</b>				
Totalt	44	-	45	-
Kvinnor	43	-	44	-
Män	48	-	50	-
<b>Åldersintervall</b>				
Anställda yngre än 29 år	45	16%	36	14%
30-49 år	146	51%	135	53%
50 år och äldre	95	33%	85	33%
<b>Personalomsättning</b>				
Andel som slutat	28	9,7%	63	
Andel som börjat	45	15,7%	68	

### **Vård och omsorg:**

Antalet anställda inom Vård och omsorg har mellan åren 2015 och 2016 har ökat med 23 personer, ca 2,5 procent. Orsaken till ökningen är främst volymökningar samt uppstarten av HSL-teamet.

Andelen tillsvidareanställningar har ökat något, liksom andelen heltidsanställda.





Personalstruktur			
	juli 2015	juli 2016	diff
Antal personer (månadsanställda)	948	971	23
Antal årsarbetare	822,0	874,2	52,2
	%	%	%-enhet
Andel Kvinnor	81,0	79,7	-1,3
Andel Män	19,0	20,3	1,3
<i>Tillsvidareanställda - personer</i>			
Totalt	92,3	93,7	1,5
Kvinnor	92,8	93,4	0,6
Män	90,0	94,9	4,9
<i>Heltidsanställda - personer</i>			
Totalt	39,6	40,8	1,2
Kvinnor	39,4	40,0	0,6
Män	40,1	43,8	3,7
<i>Genomsnittlig sysselsättningsgrad</i>			
Totalt	86,7	90,0	3,3
<i>Åldersstruktur</i>			
			%
yngre än 30 år	7,5	6,7	-11,2
30-39 år	21,1	20,4	-3,5
40-49 år	30,5	29,5	-3,6
50-59 år	29,0	31,7	9,5
60 år och äldre	11,5	11,7	2,0
<i>Medelålder</i>			
			år
	47,0	46,5	-0,5

## Hälsobokslut

Sjukfrånvaron är 7,3 procent vilket är en höjning från föregående år då sjukfrånvaron var 7 procent.

Den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer uppgår till 62,5 procent vilket är en ökning i jämförelse med 2015 då motsvarande siffra var 54,4 procent.

Sjukfrånvaron i åldersgruppen upp till 29 år har minskat och är nu 4,7 procent, motsvarande siffra 2015 var 6,1 procent. Sjukfrånvaron i åldersgruppen 30-49 år har ökat från 7 procent till 7,2 procent och sjukfrånvaron i gruppen 50 år och äldre har ökat från 7,2 procent år 2015 till 8,8 procent 2016.

Andelen anställda som inte har någon sjukfrånvaro alls under perioden har ökat från 37,9 procent 2015 till 69,6 procent vid delår 2016. Detta kan till stor del förklaras med att det enbart har gått sju månader på året vid denna redovisning.



## Sjukfrånvaromönster

Socialförvaltningen exklusive Vård och omsorg

	2016	2015
	delår	Andel
	Andel	Andel
Sjukfrånvaro i % i förhållande till ordinarie avtalad arbetad tid	7,3%	7%
Kvinnor	7,1%	6,9%
Män	8,5%	7,8%
åldersgruppen till och med 29 år	4,7%	6,1%
åldersgruppen 30-49 år	7,2%	7%
åldersgruppen 50 år och äldre	8,8%	7,2%
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer	62,5%	54,4%
Kvinnor	58,6%	50,9%
Män	82,6%	69,1%
Andel utan sjukfrånvaro	69,6%	37,9%
Kvinnor	61,9%	35%
Män	89,5%	52,9%

### Vård och omsorg:

Den totala sjukfrånvaron per arbetad tid har minskat för första gången på 3 år. Mest minskar det för personer 60 år och äldre, men även för personer under 30 år. För anställda mellan 30 och 49 år ökar sjukskrivningstalen dock. Det är kvinnorna står för hela minskningen. Männens sjukfrånvaro har ökat med 11 procent under perioden.

Sjukfrånvaromönster			
	jan-juli 2015	jan-juli 2016	diff
<i>Sjukfrånvaro av arbetad tid</i>	%	%	%
totalt	7,02	6,73	-4,1
för kvinnor	7,94	7,47	-5,9
för män	3,73	4,14	11,0
<i>Per åldersgrupp</i>			
yngre än 30 år	4,90	4,53	-7,7
30-39	5,54	5,97	7,8
40-49	6,63	7,37	11,2
50-59	7,72	7,34	-4,9
60 år och äldre	10,82	7,15	-33,9
Ingen sjukfrånvaro under året	36,65	37,34	1,9

Andelen personer som inte har någon sjukfrånvaro alls under perioden är något högre än året innan, och omfattar fortfarande drygt en tredjedel av de anställda.



Korttidsfrånvaroprognosen har minskat med drygt en halv dag per anställd.

Korttidsfrånvaro januari tom juli	2011	2012	2013	2014	2015	2016
antal dagar per person (ack årsprognos)	7,4	7,9	8,4	8,2	8,7	8,0
årsresultat	7,8	8,1	8,7	8,7	8,6	

## 8. MILJÖREDOVISNING

### Socialnämndens miljöarbete och miljömål

#### Miljöarbete och mål i Järfälla kommun

Miljöplan för Järfälla kommun är ett styrande dokument antaget av kommunfullmäktige i april 2010. Där beskrivs kommunens övergripande miljömål, som i stora drag handlar om att skapa bästa möjliga förutsättningar för en hållbar utveckling för alla som bor, arbetar och verkar i kommunen. Miljöplanen är för närvarande under revidering, och en reviderad miljöplan väntas färdigställd under 2016.

#### Järfälla kommuns miljödiplom

För att minska kommunens miljöpåverkan arbetar Järfälla kommun sedan 1997 med miljödiplomering. Något förenklat innebär det att miljödiplomeringsarbetet ska medverka till att skapa effektiviseringar och ge materiella besparingar. Andra fördelar är de organisatoriska vinster som kan fås genom tydligare rutiner och engagerade medarbetare. En bättre efterlevnad av lagar ger en bättre och säkrare arbetsmiljö och ökar tryggheten. Om nämnden kan minska miljöpåverkan vad gäller till exempel inköp, transporter, avfall och energi så är vi på god väg att nå Järfälla kommuns övergripande miljömål.

Järfällas miljödiplom har funnits i tre nivåer med stigande krav på miljöanpassning. Detta system är nu ersatt med en nationell standard som heter Svensk Miljöbas och som säkerställer att Järfällas miljödiplomering är ett kvalitetssäkrat miljöledningssystem. Järfälla kommun har sedan tidigare deltagit i ett samarbete kring Svensk Miljöbas, där guldnivån i Järfälla kommuns eget miljöledningssystem motsvarade den nationella kravstandard Svensk miljöbas har. Det innebär att socialförvaltningen, som sedan tidigare innehade miljödiplom guld, därmed också kvalificerar sig för att marknadsföra sig med Svensk Miljöbas.

#### Socialnämndens miljöarbete

Socialnämndens verktyg för att uppnå kommunens övergripande miljömål är att arbeta med miljödiplomering, och de mål som är aktuella nu är kopplade till socialförvaltningens mest betydande miljöaspekter. Med detta menas att man prioriterar att skriva miljömål kring de områden där graden och omfattningen av miljöpåverkan bedöms som betydande. På socialförvaltningen finns en miljösamordnare och varje enhet representeras av ett miljöombud. Uppföljning av hur miljöarbetet fortskrider sker genom att denna miljögrupp regelbundet träffas för att stämma av. Genom att uppdatera och stärka rutiner, inspirera och hitta vägar att öka miljömedvetandet hos medarbetarna, är förutsättningarna för ett framgångsrikt miljöarbete goda.



De övergripande miljömål som socialförvaltningen arbetat med under 2016 är följande:

- **Energihushållning** – *kontinuerlig uppdatering av rutiner för att lampor och övrig elektronik släcks efter arbetstid och i utrymmen som inte används.*
- **Avfall** – *den nuvarande förbrukningen av kontorspapper bör kunna minska med 5 %. Metoder för att minska förbrukningen av kontorspapper ses över och statistik samlas för att minskningen ska kunna mätas.*
- **Inköp** – *rutiner för inköp ses över och uppdateras.*
- **Transporter** – *förvaltningens bilpark har förnyats genom ett nytt leasingavtal. Bilarna är miljöklassade och kan drivas med miljövänliga drivmedel, och journaler förs för att man ska kunna se hur mycket bilarna används. Förutsättningar för möjligheten att använda cykel som alternativ till bil se över.*
- **Miljöutbildning** – *rutiner har upprättats för att säkerställa att samtliga nyanställda går den obligatoriska grundläggande miljöutbildningen.*
- **Övriga miljömål** – *miljökunskapen och engagemanget hos medarbetarna ökas bl a genom att miljögruppen regelbundet använder intranätet för miljöinformation och inspiration och för att tipsa om nya vägar som kan leda till ett ökat miljömedvetande. Vi fortsätter att arbeta med källsortering och återvinning.*

## Fastställande av miljöpolicy

En miljöpolicy bör fastställas för att säkra ett aktivt miljöarbete. Syftet med miljöpolicyen är att ge medarbetare och övriga intressenter en bild av verksamhetens övergripande mål gällande miljön. Policyen ska grunda sig på de miljöaspekter som är relevanta för verksamheten. I princip ska alla förstå vad det är för verksamhet som bedrivs genom att läsa policyen. Det ska också framgå att verksamheten arbetar med ständiga förbättringar. Miljöpolicyen måste antas på hög ledningsnivå, den ska vara skriftlig och undertecknad av en representant från ledningen. De anställda ska känna till att det finns en miljöpolicy och förstå den.

## Socialförvaltningens miljöpolicy

Socialförvaltningen följer den för verksamheten aktuella miljölagstiftningen, håller sig uppdaterad när det gäller nya rön, lagar och krav inom miljöområdet. Socialförvaltningen strävar efter en långsiktig och hållbar utveckling inom miljöområdet genom ständig förbättring och förebyggande av miljöskada.

En hållbar utveckling förutsätter att varje enskild individ tar sin del av ansvaret och miljöarbetet är därför väl förankrat hos såväl ledning som medarbetare och andra som förväntas följa miljöpolicyen.

De aktuella arbetsområdena inom socialförvaltningens miljöarbete är att fortsätta källsortera och återvinna, minska energianvändningen, minska förbrukningen av kontorspapper, köpa in fler miljömärkta och rättvisemärkta produkter, ha mer hållbara transporter samt arbeta med att stärka miljökompetensen internt.



9. DRIFTBUDGETEN

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Politik</b>	Intäkter	0	0	0	0	0
	Kostnader	-1 548	-1 207	-1 079	-1 748	-1 651
	Nettokostnader	-1 548	-1 207	-1 079	-1 748	-1 651
	Kommunbidrag	1 548	1 032	1 022	1 548	1 533
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-175</b>	<b>-57</b>	<b>-200</b>	<b>-118</b>
<b>Gemensamt</b>	Intäkter	2 028	2 079	1 492	2 508	2 130
	Kostnader	-34 984	-24 548	-23 303	-36 064	-35 445
	Nettokostnader	-32 956	-22 469	-21 811	-33 556	-33 315
	Kommunbidrag	32 956	21 971	22 284	32 956	33 427
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-498</b>	<b>473</b>	<b>-600</b>	<b>112</b>
<b>Äldreomsorg</b>	Intäkter	47 260	41 332	29 761	61 998	58 505
	Kostnader	-537 732	-365 143	-336 737	-539 568	-521 521
	Nettokostnader	-490 472	-323 811	-306 976	-477 570	-463 017
	Kommunbidrag	490 472	326 981	316 928	490 472	475 392
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>3 170</b>	<b>9 952</b>	<b>12 903</b>	<b>12 375</b>
<b>Funktionshinder</b>	Intäkter	77 085	55 812	9 784	83 920	78 594
	Kostnader	-505 849	-360 480	-285 415	-539 005	-493 583
	Nettokostnader	-428 764	-304 668	-275 631	-455 085	-414 989
	Kommunbidrag	428 764	285 841	268 235	428 764	402 352
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-18 827</b>	<b>-7 396</b>	<b>-26 321</b>	<b>-12 637</b>
<b>Individ- och familjeomsorg</b>	Intäkter	163 985	111 344	55 879	167 444	108 503
	Kostnader	-418 115	-273 098	-220 646	-416 274	-357 837
	Nettokostnader	-254 130	-161 754	-164 767	-248 831	-249 334
	Kommunbidrag	254 130	169 420	167 245	254 130	250 868
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>7 666</b>	<b>2 478</b>	<b>5 300</b>	<b>1 535</b>
<b>Summa</b>		<b>0</b>	<b>-8 664</b>	<b>5 453</b>	<b>-8 919</b>	<b>1 267</b>



## 10. POLITIK

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
Politik	Intäkter	0	0	0	0	0
	Kostnader	-1 548	-1 207	-1 079	-1 748	-1 651
	Nettokostnader	-1 548	-1 207	-1 079	-1 748	-1 651
	Kommunbidrag	1 548	1 032	1 022	1 548	1 533
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-175</b>	<b>-57</b>	<b>-200</b>	<b>-118</b>

### Kommentar tertialbokslut

Tertialbokslutet redovisar ett underskott på -175 tkr.

### Kommentar årsprognos

På helår prognostiseras ett underskott om -200 tkr.

## 11. GEMENSAMT

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
Gemensamt	Intäkter	2 028	2 079	1 492	2 508	2 130
	Kostnader	-34 984	-24 548	-23 303	-36 064	-35 445
	Nettokostnader	-32 956	-22 469	-21 811	-33 556	-33 315
	Kommunbidrag	32 956	21 971	22 284	32 956	33 427
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-498</b>	<b>473</b>	<b>-600</b>	<b>112</b>

### Kommentar tertialbokslut

Tertialbokslutet redovisar ett underskott på -498 tkr.

### Kommentar årsprognos

På helår prognostiseras ett underskott om -600 tkr på grund av ökade gemensamma kostnader såsom ökade kostnader för IT-/systemförvaltning och ökade säkerhet i reception i form av bland annat ordningsvakt, samt personskydd.



## 12. ÄLDREOMSORG OCH FUNKTIONSHINDER

### 12.1 ÄLDREOMSORG

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
Äldreomsorg	Intäkter	47 260	41 332	29 761	61 998	58 505
	Kostnader	-537 732	-365 143	-336 737	-539 568	-521 521
	Nettokostnader	-490 472	-323 811	-306 976	-477 570	-463 017
	Kommunbidrag	490 472	326 981	316 928	490 472	475 392
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>3 170</b>	<b>9 952</b>	<b>12 903</b>	<b>12 375</b>

#### Kommentar tertialbokslut

Tertialbokslutet redovisar ett överskott på 3 170 tkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader än budgeterat för hemtjänst, korttidsboende och särskilt boende, samt färre köpta permanenta boendeplatser.

Köpta platser är för närvarande 19 stycken. Budgeterat antal är 26 stycken.

#### Kommentar årsprognos

På helår prognostiseras ett överskott om 12 903 tkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader än budgeterat för hemtjänst, korttidsboende och särskilt boende (som bland annat avser vakanser men också lägre personalkostnader vid renovering av Olovslunds äldreboende), samt färre köpta permanenta boendeplatser.

#### Viktiga händelser

##### Hemtjänst

Nytt förfrågningsunderlag för hemtjänst, ledsagning och avlösarservice har trätt i kraft från och med 1 april. Det är 15 utförare inklusive egen regi som är godkända. Det nya förfrågningsunderlaget medför ökade kostnader för kommunen.

Utfasningen av mobipen-pennan, som används för tidsredovisning i hemtjänst har påbörjats. Utfasningen beräknas pågå under hela året. Pennan ersätts löpande av mobiltelefoner för tidsredovisning.

##### Särskilt boende

Efter tillsyn från arbetsmiljöverket beslutade socialnämnden att Almens äldreboende ska läggas ned och att verksamheten ska flytta till Viksjö äldreboende. Arbetsmiljöverket slog ned på badrummens utformning på Almen som inte säkerställer att personal kan arbeta på ett säkert sätt. Viksjö äldreboende beräknas bli inflyttningsklart under våren 2017.



Lägenheterna i Olovslunds äldreboende renoveras för att de ska uppfylla kraven på god arbetsmiljö. De boende som berörs evakueras till andra äldreboenden alternativt till korttidsboende under tiden. Renoveringen består av tre etapper och nu har två etapper slutförts.

Upphandling av drift av tre äldreboenden är genomförd. De verksamheter som avses är Lönnens, Lindens och Viksjö äldreboenden.

Planering för nytt äldreboende i Kallhäll har startat. Det beräknas vara klart år 2019/2020.

Inventering och planering för att skapa en språkavdelning på något äldreboende är uppstartad. Avdelningen ska vara på plats senast år 2017.

## **Myndighetsutövning**

I september 2016 har äldreheten infört ett nytt utredningsträd i procapita. Nu är rubrikerna och arbetssättet mer ÄBIC anpassat.

En mindre förändring i arbetsfördelningen har genomförts. Nu består organisationen av fyra vårdplanerare. Uppföljningarna på Kastanjen genomförs av vårdplanerarna.

Under våren 2016 har alla handläggare haft handledning. Gruppen har varit indelad i två grupper där handläggarna haft möjlighet att få stöd, hjälp och verktyg i det dagliga arbetet för att på bästa sätt kunna bemöta de allt mer komplexa ärendena som ökar. Handläggarna har haft möjlighet till stöd genom handledningen att hantera sina jobbrelaterade känslor som uppkommer i de svåraste ärendena. Handledaren har sagt upp sig uppdraget och ny handledare söks just nu för att starta upp igen.

Enheten har juridisk handledning fyra gånger per termin.

Enheten har rekryterat fyra handläggare och två studenter under 2016. Det är nu svårt att rekrytera socionomer och enheten har varit tvungen att täcka upp med konsulter.

Enhetens gruppledare har valt att börja ny tjänst hos annan arbetsgivare och ny gruppledare är nu tillsatt. Det är en medarbetare från enheten som fått tjänsten. Arbetsbelastningen för enhetens gruppledare har under våren 2016 varit ansträngd och rekrytering av en till gruppledare pågår. Det kommer vara en tjänst där gruppledaren även kommer att stötta enheten funktionsnedsättning.

Enheten har jobbat hårt med ombedömningar under våren 2016 för att minska antalet beslut som löpt ut. Ett arbete som blivit påverkat med anledning av att det är svårt att rekrytera socionomer. Enheten har (den 30/8 2016) 304 beslut som löpt ut och som inte blivit ombedömda.





Enheten har fått rätt i 11 stycken beslut i Förvaltningsrätten och fel i 2 stycken beslut. Antal beslut där förvaltningsrätten väljer att inte fatta beslut utan lämnar åter målet till Järfälla kommun för erforderlig handläggning är 2 st.

## Övrigt

Från och med 1 juli har omorganisation utifrån socialnämndens beslut gällande beställareutförar organisation genomförts. Organisationsförändringen innebär att hemstödsenheten flyttat från vård och omsorg till Avdelning för äldreomsorg och funktionshinder som en egen enhet. Hemstödet omfattar förebyggande och uppsökande insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, anhörigstöd samt personligt ombud. Ny enhetschef har rekryterats till enheten. Enheten omfattar 8 medarbetare.

Uppföljning av värdegrundsarbete har genomförts. Värdegrundsledare/personal från alla hemtjänstutförare och äldreboenden har deltagit i gemensamt nätverk kring värdegrund.

För att främja bra dialog med utförarna har dialogmöten genomförts med alla utförare. Fokus har varit på öppna jämförelser och socialnämndens mål.

Arbetet med att skapa en e- hälsoplan och projektet trygg hemgång har startat. Syftet med projekten är dels för att möta kommande behov av välfärdsteknik men även för att finna nya effektiva insatser som ger de äldre en god kvalitet i vardagen.

Äldres behov i centrum (ÄBiC) har startats upp, handläggarna har börjat arbeta efter samtalskartan i ÄBIC vilket innebär att handläggarna genom stöd av samtalskartan utreder alla livsområden.

## DELOMRÅDENA

### GEMENSAMT

Detta område innefattar planering, ledning och samordning av samhällsuppdraget, innehåll i kundval och certifiering av LOV utförare, samt upphandlingar. Avdelningen ansvarar också för omvärldsbevakning och för samspel med samverkanspartners. Även uppföljning och information ingår i ansvarsområdet.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget	Bokslut	Bokslut	Prognos	Bokslut
		2016	16-08-31	15-08-31	16-12-31	2015
<b>Gemensamt</b>	Intäkter	0	2 541	691	3 812	1 382
	Kostnader	-16 948	-12 992	-10 763	-19 660	-16 618
	Nettokostnader	-16 948	-10 451	-10 072	-15 849	-15 236
	Kommunbidrag	16 948	11 300	10 623	16 948	15 933
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>849</b>	<b>551</b>	<b>1 100</b>	<b>697</b>

Bokslutet för gemensamt redovisar ett överskott på 849 tkr.



På helår prognostiseras ett överskott på 1 100 tkr.

## ORDINÄRT BOENDE

Stöd i ordinära boendet är en förutsättning för livskvalitet för äldre med olika funktionshinder och sjukdomar. Tillgång till ett brett utbud av insatser både i grupp och individuellt har stor betydelse för enskilda personer och deras närstående.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Ordinärt boende</b>	Intäkter	18 319	12 247	10 773	18 371	21 126
	Kostnader	-242 456	-163 536	-149 571	-243 694	-231 896
	Nettokostnader	-224 137	-151 289	-138 799	-225 324	-210 770
	Kommunbidrag	224 137	149 425	143 014	224 137	214 521
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-1 864</b>	<b>4 215</b>	<b>-1 187</b>	<b>3 751</b>

Bokslutet för ordinärt boende redovisar ett underskott på -1864 tkr. Merparten av underskottet avser ökade kostnader för korttidsplatser/köpta platser.

På helår prognostiseras ett underskott på -1 187 tkr som beror främst på ökade kostnader för korttidsplatser/köpta platser.

## SÄRSKILT BOENDE

Särskilt boende omfattar äldreboenden av olika slag där hälso- och sjukvårdsansvar upp till sjuksköterskenivå ingår.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Särskilt boende</b>	Intäkter	28 941	26 544	18 297	39 816	35 997
	Kostnader	-278 118	-188 615	-176 403	-276 214	-273 007
	Nettokostnader	-249 177	-162 071	-158 106	-236 398	-237 010
	Kommunbidrag	249 177	166 117	163 257	249 177	244 885
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>4 046</b>	<b>5 151</b>	<b>12 780</b>	<b>7 875</b>

Bokslutet för särskilt boende redovisar ett överskott på 4 046 tkr. Överskottet beror främst på vakanser, lägre personalkostnader i samband med renovering av Olofslunds äldreboende, samt att antalet köpta platser för närvarande är 19, budgeterat är 26 platser.

På helår prognostiseras ett överskott på 12 780 tkr.



## BETALNINGSANSVAR

Lagen om betalningsansvar för utskrivningsklara tillkom i och med ädelreformen.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Betalningsansvar</b>	Intäkter	0	0	0	0	0
	Kostnader	-208	0	0	0	0
	Nettokostnader	-208	0	0	0	0
	Kommunbidrag	208	139	35	208	52
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>139</b>	<b>35</b>	<b>208</b>	<b>52</b>

Bokslutet för betalningsansvar redovisar ett överskott på 139 tkr.

På helår prognostiseras ett överskott på 208 tkr.

## 12.2 FUNKTIONSHINDER

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Funktionshinder</b>	Intäkter	77 085	55 812	9 784	83 920	78 594
	Kostnader	-505 849	-360 480	-285 415	-539 005	-493 583
	Nettokostnader	-428 764	-304 668	-275 631	-455 085	-414 989
	Kommunbidrag	428 764	285 841	268 235	428 764	402 352
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-18 827</b>	<b>-7 396</b>	<b>-26 321</b>	<b>-12 637</b>

### Kommentar tertialbokslut

Tertialbokslutet redovisar ett underskott på -18 827 tkr. Underskottet beror främst på markant volymutveckling för personlig assistans och ökade kostnader inom bostad med särskild service där ökade vårdbehov genererar ökade vårddygnskostnader, samt uteblivna intäkter för hemsjukvård i LSS.

### Kommentar årsprognos

På helår prognostiseras ett underskott om -26 321 tkr som främst beror på ökade kostnader inom personlig assistans och bostad med särskild service, samt uteblivna intäkter för hemsjukvård för LSS (boende och daglig verksamhet). Det totala underskottet minskas tack vare ett prognostiserat överskott inom hemtjänst.

### Åtgärder för ekonomi i balans

#### Handlingsplan för funktionshinderområdet

En handlingsplan är framtagen i syfte att minimiera kostnadseskaleringen som pågått senaste året. Planen innehåller åtgärder som vidtas under både 2016 som 2017. Detta



innebär bland annat att se över möjligheten till nytt psykiatriboende på Almen, nya tillämpningsanvisningar inom personlig assistans, göra boendeinventeringar och effektivisera boendeplaneringen.

## **Viktiga händelser**

### **Personlig assistans LSS**

Under åren 2014-2016 har en förskjutning av kostnader skett från försäkringskassan till kommunen. Detta har skett i samband med att försäkringskassan gjort uppföljning av ärenden och då avslagit ansökan om LASS. Kostnaden tillfaller då kommunen. Utöver det är det många som ansöker om insatsen i takt med att kommunen växer. Funktionshinderområdet avseende personlig assistans har för år 2016 gått in med en hög kostnadsnivå utifrån år 2015 års volym- och kostnadsutveckling, vilket har kvarstått under årets första månader. Prognosen är fortsatt höga nivåer och inflöde till insatsen kommer att kvarstå under hela året.

Samma utveckling finns i de flesta övriga av länets kommuner. Med anledning av detta har frågan lyfts i Socialchefsnätverket inom Kommunförbundet Stockholms län (KSL). Beslut har där fattats om att utse en arbetsgrupp som har att ta fram förslag till skrivelse för att lyfta problematiken till Socialdepartementet.

Utöver förskjutningen av kostnader till kommunen från försäkringskassan sker även ett ökat inflöde av ansökningar från personer som flyttar till kommunen. Bara under årets första månader har ett tiotal ansökningar inkommit från nyinflyttade personer, vilket är en ny företeelse.

I den volymmodell som finns för funktionshinder finns inte denna volym- och kostnadsökning med. En normal volymökning avseende inflyttning till kommunen har tidigare legat på cirka 1 160 timmar per år, nu ligger nivån på cirka 66 000 timmar. Det innebär en underfinansiering på cirka 18 mnkr. Inför år 2017 behöver denna utveckling beaktas i volymmodellen, då kommunen står inför en ökad inflyttning.

### **Bostad med särskild service**

Ett ökat inflöde av nya ansökningar har inneburit att avdelningen tvingats till att köpa externa platser utanför kommunen. Flertalet av platserna för personer med mycket komplex livssituation och funktionsnedsättning. De verksamheter som finns i kommunen har inte kapacitet eller kunskap för att klara detta. De externt köpta platserna är ofta mycket kostsamma.



## Hemsjukvård för LSS

Hemsjukvård för LSS (boende och daglig verksamhet) är införd från och med 1 oktober 2015. En skatteväxling är genomförd. Förvaltningen har fått besked från kommunstyrelseförvaltningen att skatteväxlingen inte kommer fördelas till socialförvaltningen/funktionshinderområdet där kostnader för åtagandet har uppstått 2016. Det innebär att helårsprognosen försämras med 3,3 mnkr.

## Hemtjänst

Nytt förfrågningsunderlag för hemtjänst, ledsagning och avlösarservice har trätt i kraft från och med 1 april. Det är 15 utförare inklusive egen regi som är godkända.

Utfasningen av mobipen-pennan, som används för tidsredovisning i hemtjänst har påbörjats. Utfasningen beräknas pågå under hela året. Pennan ersätts löpande av mobiltelefoner för tidsredovisning.

## Myndighetsutövning

Enheten fick en ny enhetschef from 1 juli. Enheten har haft en viss personalomsättning hittills under året, 3 medarbetare har avslutat sin anställning och en medarbetare har gått på föräldraledighet. Ytterligare 3 medarbetare kommer att gå på föräldraledighet under hösten. Enheten har haft flertalet sjukskrivningar under perioden, totalt 10 st med olika variation i längd. Orsakerna till sjukskrivningarna har främst varit privatrelaterade men även till viss del arbetsrelaterade. Alla utom en medarbetare är åter i arbete, antingen på hel- eller deltid. Fyra nya medarbetare har anställts under perioden. För att täcka upp för sjukskrivningarna har enheten delvis lånat medarbetare från Äldreenheten samt tagit in konsulter.

## Övrigt

Upphandling av drift gällande tre grupp- och servicebostäder har genomförts. De verksamheter som avses är Kallhällsparkens gruppboende, Hästskovägens serviceboende och Kämpevägens gruppboende. De två förstnämnda verksamheterna är helt nya och är under byggnation.

Projektet hälsokörkort pågår inom funktionshinderområdet. Projektet vänder sig både till personal och brukare. Syftet är att ge dem som bor på en gruppboende/serviceboende verktyg för att kunna göra bra val kring hälsa i vardagen.

Två nya utförare av daglig verksamhet har godkänts. Socialnämnden har även beslutat om att förfrågningsunderlaget för insatserna daglig verksamhet och korttidsvistelse ska revideras.

Inom bostadsanpassningen är det ett ökat inflöde, mycket på grund av att den nybyggnation som sker i kommunen inte tillgänglighets anpassas från grunden. Utvecklingen prognostiseras att fortsätta öka i takt med att kommunen växer.



**DELOMRÅDENA**

**GEMENSAMT**

Följande verksamhet ingår:

- Ledning och administration
- Riksfärdstjänst (SoL)
- Turbundna resor (SoL)

Enheten funktionsnedsättning

- utreder och beslutar i enskilda ärenden som rör personer under 65 år
- ansvarar för avgiftssättning
- beslutar om riksfärdstjänst
- sammanställer statistiska uppgifter
- följer upp beslutade insatser

**Ekonomiskt utfall/prognos**

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Gemensamt</b>	Intäkter	0	3 086	312	4 629	715
	Kostnader	-20 847	-14 818	-14 194	-21 535	-21 906
	Nettokostnader	-20 847	-11 732	-13 882	-16 906	-21 191
	Kommunbidrag	20 847	14 603	13 692	20 847	20 538
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>2 871</b>	<b>-190</b>	<b>3 941</b>	<b>-653</b>

Bokslutet för gemensamt redovisar ett överskott på 2 871 tkr. Överskottet avser statliga stimulansmedel. Intäkterna läggs på gemensamt men kompenserar kostnader som tagits för kvalitetshöjande insatser/projekt inom flera verksamheter inom funktionshinderområdet.

På helår prognostiseras ett överskott på 3 941 tkr.



## BOSTADSANPASSNINGEN

Järfälla kommun erbjuder möjlighet att söka bidrag för handikappanpassning av permanentbostäder. Bidrag ska användas till sådant som underlättar den funktionshindrades dagliga liv i hemmet.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Bostadsanpassning</b>	Intäkter	0	0	0	0	0
	Kostnader	-7 013	-4 872	-4 586	-8 113	-6 928
	Nettokostnader	-7 013	-4 872	-4 586	-8 113	-6 928
	Kommunbidrag	7 013	3 970	4 622	7 013	6 933
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-902</b>	<b>36</b>	<b>-1 100</b>	<b>5</b>

Bokslutet för bostadsanpassning redovisar ett underskott på -902 tkr.

På helår prognostiseras ett underskott på -1 100 tkr.

## TIMRELATERAT STÖD

Följande verksamhet ingår:

- Hjälp i hemmet (SoL)
- Ledsagarservice (SoL)
- Ledsagarservice (LSS)
- Personlig assistans (LSS)
- Personlig assistans (LASS)
- Avlösarservice (SoL)
- Avlösarservice (LSS)

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Timrelaterat stöd</b>	Intäkter	65 384	43 858	2 269	65 787	60 378
	Kostnader	-180 537	-131 482	-76 893	-196 357	-175 556
	Nettokostnader	-115 153	-87 624	-74 624	-130 570	-115 178
	Kommunbidrag	115 153	76 768	71 905	115 153	107 857
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-10 856</b>	<b>-2 719</b>	<b>-15 417</b>	<b>-7 321</b>

Bokslutet för timrelaterat stöd redovisar ett underskott på -10 856 tkr. Underskottet beror främst på markant volymutveckling personlig assistans LSS, där verksamheten ensamt står



för ett underskott på ca -18 000 tkr. Underskottet dämpas av att utförda hemtjänsttimmar är lägre än budgeterat.

På helår prognostiseras ett underskott på -15 417 tkr.

## **SYSSELSÄTTNING**

Följande verksamhet ingår:

- Dagverksamhet (SoL)
- Sysselsättning (SoL)
- Daglig verksamhet (LSS)
- Daglig verksamhet, köpt plats (LSS)

### **Ekonomiskt utfall/prognos**

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Sysselsättning</b>	Intäkter	1 015	1 928	640	2 892	3 047
	Kostnader	-64 180	-46 991	-41 129	-70 869	-63 164
	Nettokostnader	-63 165	-45 063	-40 489	-67 977	-60 117
	Kommunbidrag	63 165	42 110	39 133	63 165	58 700
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-2 953</b>	<b>-1 356</b>	<b>-3 382</b>	<b>-1 417</b>

Bokslutet för sysselsättning redovisar ett underskott på -2 953 tkr. Underskottet beror på fler placeringar än budgeterat inom verksamheterna daglig verksamhet LSS och sysselsättning SoL.

På helår prognostiseras ett underskott på -3 382 tkr.





## BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE

Följande verksamhet ingår:

- Boende (SoL)
- Köpta boendeplatser (SoL)
- Betalningsansvar (SoL)
- Boende för barn och ungdomar, köpta platser (LSS)
- Boende vuxna (LSS)
- Boende för vuxna, köpta platser (LSS)

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Bostad med särskild service</b>	Intäkter	8 928	6 012	5 424	9 018	12 925
	Kostnader	-209 226	-145 597	-132 572	-217 351	-202 112
	Nettokostnader	-200 298	-139 585	-127 148	-208 333	-189 187
	Kommunbidrag	200 298	133 532	122 568	200 298	183 850
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-6 053</b>	<b>-4 580</b>	<b>-8 035</b>	<b>-5 337</b>

Bokslutet för bostad med särskild service redovisar ett underskott på -6 053 tkr. Underskottet beror främst på ökat vårdbehov och högre kostnad än budgeterat.

På helår prognostiseras ett underskott på -8 035 tkr.

## KORTTIDSVISTELSE OCH KORTTIDSTILLSYN

Följande verksamhet ingår:

- Korttidsvistelse utanför hemmet (korttidsfamilj, korttidshem och kollo)
- Korttidshem
- Korttidshem köpta platser
- Korttidsfamilj
- Kollo köpta platser (sommar och lov verksamhet)
- Korttidstillsyn för barn över 12 år
- Korttidstillsyn köpta platser



**Ekonomiskt utfall/prognos**

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Korttid</b>	Intäkter	1 049	749	714	1 124	1 276
	Kostnader	-18 018	-13 061	-12 436	-19 293	-18 436
	Nettokostnader	-16 969	-12 312	-11 722	-18 169	-17 160
	Kommunbidrag	16 969	11 313	12 702	16 969	18 851
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-999</b>	<b>980</b>	<b>-1 200</b>	<b>1 691</b>

Bokslutet för korttidsvistelse och korttidstillsyn redovisar ett underskott på -999 tkr.

På helår prognostiseras ett underskott på -1200 tkr.

**ÖVRIGA VERKSAMHETER**

Följande verksamhet ingår:

- Nattpatrull (SoL)
- Larmpatrull (SoL)
- Bidrag till föreningar (SoL)
- Kontaktperson (SoL)
- Kontakt person (LSS)
- Trygghetstelefon (SoL)
- Omvårdnadsbidrag (SoL)
- Personligt ombud (SoL)

**Ekonomiskt utfall/prognos**

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Övriga verksamheter</b>	Intäkter	709	179	425	471	253
	Kostnader	-6 027	-3 659	-3 605	-5 489	-5 481
	Nettokostnader	-5 318	-3 480	-3 180	-5 018	-5 228
	Kommunbidrag	5 318	3 545	3 613	5 318	5 623
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>65</b>	<b>433</b>	<b>300</b>	<b>395</b>

Bokslutet för övriga verksamheter redovisar ett överskott på 65 tkr.

På helår prognostiseras ett överskott på 300 tkr.



### 13. INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
Individ- och familjeomsorg	Intäkter	163 985	111 344	55 879	167 444	108 503
	Kostnader	-418 115	-273 098	-220 646	-416 274	-357 837
	Nettokostnader	-254 130	-161 754	-164 767	-248 831	-249 334
	Kommunbidrag	254 130	169 420	167 245	254 130	250 868
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>7 666</b>	<b>2 478</b>	<b>5 300</b>	<b>1 535</b>

#### Kommentar tertialbokslut

Tertialbokslutet redovisar ett överskott på 7 666 tkr. Främsta orsak till överskottet är lägre kostnader än budgeterat för placeringar enligt socialtjänstlagen för barn och unga. Dock dämpas överskottet på grund av högre kostnader än budgeterat inom vuxenenheten. Inflödet av anmälningar gällande våld i nära relationer är högt. Dessutom är det ökat antal klienter med fler diagnoser vilket innebär svårare ärenden och kostsamma insatser.

#### Kommentar årsprognos

På helår prognostiseras ett överskott på 5 300 tkr. Överskottet beror främst på minskat antal placeringar inom barn och ungdom, men också lägre kostnader än budgeterat för ekonomiskt bistånd. Osäkerheten är dock mycket stor kring resultatet för ensamkommande barn och ungdomar. Ändrade regler och nya ersättningsformer för stödboende medför minskade intäkter motsvarande 5 mnkr som påverkar prognosen negativt. Även inom vuxenvården prognostiseras ett underskott. Inom vuxenvården beror prognostiserat underskott främst på ökat antal behandlingshemsplaceringar jämfört med motsvarande period 2015 samt behov av alkohol- och drogfria stödboenden under tiden personen genomgår en öppenvårdsbehandling. Även kostnaderna för skyddade boenden har ökat. Inflödet är stort. Sammantaget innebär detta en helårsprognos med ett överskott på 5 300 tkr för hela individ- och familjeomsorg.

#### Viktiga händelser

##### Barn- och ungdom

Antalet anmälningar till barnenheten har under årets första åtta månader ökat med 8 % jämfört med samma period föregående år. Motsvarande förändring på ungdomsenheten är en liten ökning på 3 %. Antalet institutionsplaceringar inom ungdomsenheten har minskat från 32 barn och ungdomar 2015 till 26 barn och ungdomar 2016. Enheterna har arbetat med att hitta lösningar på hemmaplan som ett alternativ till placeringar som också gett ett positivt resultat både för familjerna med också ekonomin.

Avdelningen fick för 2016 volymmedel riktade till barn- och ungdomsarbetet. Dessa medel har bland annat använts för att kunna satsa på ett utökat stöd på hemmaplan för barn och ungdomar. Ett hemtagningsteam samt en koordinator har anställts inom Stöd- och



behandlingsenheten. Insatserna kommer att ge familjerna ett bättre stöd och barnen och ungdomarna bättre förutsättningar inför vuxenlivet.

Tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen och Kompetensförvaltningen pågår ett arbete med att fastställa rutiner för ett samarbete kring placerade barns skolgång. Syftet är att fler placerade barn och ungdomar ska uppnå målen i skolan. Att nå målen i grundskolan är en av de starkaste skyddsfaktorerna för att klara sig från att hamna i ett utanförskap. Metoden ska implementeras under hösten.

Avdelningen har erhållit medel från Socialstyrelsen för att förstärka bemanningen. Medlen kommer att utbetalas t.o.m. 2019. Avdelningen avser att använda medlen för att kunna anställa en placeringssamordnare i syfte att avlasta socialsekreterare och enhetschefer i det tidskrävande arbetet att leta efter och hitta lämpliga institutioner samt följa upp avtal med institutioner. Både Ungdomsenheten och Enheten för ensamkommande barn förväntas ha stor nytta av denna extra tjänst. Medlen kommer också att användas för att anställa en seniorhandläggare inom Barnenheten. Seniorhandläggarens arbetsuppgifter kommer att bestå i att vara medhandläggare i ärenden där nya eller relativt nya socialsekreterare är huvudhandläggare. Vi tror att denna tjänst kan bidra till att de nya socialsekreterarna snabbare kommer in i arbetet och känner sig tryggare i kontakten med familjerna.

Tillsammans med de andra Nordvästkommunerna och FoU-NV har en planering för en basutbildning för nya socialsekreterare inom den myndighetsutövande delen av barn- och ungdomsvården lagts för att nya socialsekreterare ska få en bra start i arbetet. Kommunerna har fått olika ansvarsområden i detta arbete.

Nationell påbyggnadsutbildning för socialsekreterare i den sociala barn- och ungdomsvården har startats och avdelningens mål är att alla som uppfyller kraven ska få möjlighet att gå denna vidareutbildning

Under våren planerades för en extra satsning på nyanställda och nyutexaminerade (examinerad för max två år sedan) socialsekreterare inom alla myndighetsutövande enheter. Syftet med denna extra introduktion är att medarbetarna i grupp ska få en ökad kunskap och förståelse för sin arbetsplats, sin myndighetsroll och sig själv i relation till arbetet. Grupperna kommer igång i mitten av september.

## **Kompetensfonden**

Avdelningen har beviljats medel ur kommunens kompetensfond i syfte att alla som arbetar med barn och ungdomar inom avdelningen utbildas i metoden Signs of Safety för att ha en gemensam kunskapsbas. Metoden är en lösningsfokuserad, samarbetsstyrd och säkerhetsinriktad metod i barn- och ungdomsutredningar.



## **Utbildning**

En implementering av Motiverande samtal (MI) som förhållningsätt inom alla avdelningens enheter har påbörjats. Flertalet medarbetare har redan gått utbildningen och coacher har utsetts och påbörjat sin coachutbildning.

## **Försörjningsstöd**

Försörjningsstödsenheten har löpande under 2015 remitterat försörjningsstödstagare till Valfärdsjobb. Några av de personer som avslutats inom välfärdsjobbet har nu kommit tillbaka till enheten, mestadels för en komplettering till sin A-eller ALFA-kassa. Enheten har startat ett bösökarteam för att bistå personer i sökandet efter bostad. Hittills har arbetet varit framgångsrikt.

## **Missbruk**

Kostnaderna för missbruksvård har stigit jämfört med förra året. Orsaken är främst att merparten som ansöker om insatser är bostadslösa vilket inte bara genererar kostnader för vård utan också för boende. Det uppsökande arbetet har bedrivits både i Jakobsbergs centrum och inte minst på Barkarbyfältet där personer i utanförskap har motiverats att vilja ha hjälp från förvaltningen.

Enheten har initierat ett samarbete med Arbetsmarknadsenheten gällande personer med missbruksproblematik. Detta arbete görs utifrån de Nationella Riktlinjerna för missbruksvård som lägger stor vikt vid betydelsen av sysselsättning i en individs rehabilitering.

Enheten har under våren bedrivit ett utvecklingsarbete tillsammans med Stöd- och behandlingsenheten gällande utformningen av vårdplaner och genomförandeplaner och målformuleringarna i dessa. Syftet med detta arbete är att ytterligare förstärka brukarens delaktighet i sin rehabilitering samt att ytterligare förbättra samarbete enheterna emellan.

## **Relationsvåld**

För att kunna fortsätta den metodutveckling gällande relationsvåld som påbörjats under 2015 har resurserna utökats. Det arbetssätt som används idag är mer resurskrävande men ger ett bättre resultat för de utsatta. En grundutbildning i relationsvåld har anordnats av relationsvåldssamordnaren. Ett enhetsövergripande rutinarbete gällande målgruppen våldsutsatta med syftet att ytterligare förbättra stödet till denna målgrupp har bedrivits under året.

## **Nyanlända**

Den 1 april tillkom Enheten för ensamkommande som ett resultat av den stora tillströmning av ensamkommande barn och ungdomar som kom till Sverige och Järfälla under hösten 2015. Efter årsskiftet har tillströmningen minskat och endast ett barn har anvisats sedan årsskiftet. Enligt gällande överenskommelse ska vi hålla beredskap för att ta emot ytterligare



24 ensamkommande barn under 2016. Antalet barn som avdelningen ansvarar för har minskat sedan årsskiftet. Detta beror till största delen av att ungdomar fyllt 18 år innan de fått PUT (permanent uppehållstillstånd) vilket innebär att de övergår till Migrationsverkets ansvar.

Den nya bosättningslagen har trätt i kraft. De nyanlända som anvisas enligt lagen får bo på Majorskan till dess att andra boenden finns tillgängliga. Järfälla är en av de kommuner som är utvalda för att ta emot kvotflyktingar och hittills har drygt 35 kvotflyktingar anvisats. Etableringsgruppen inom Försörjningsstödsheten arbetar mycket aktivt för att på olika vis bistå dem. Flera av dem som kommit som kvotflyktingar har behov av somatisk och psykiatrisk vård.

Det finns mycket stora osäkerhetsfaktorer kring hur de nya ersättningsformerna slår mot redan fattade beslut om insatser. Om ombedömningar inte är möjligt kan prognosen ytterligare försämrats. För närvarande pågår nära dialog med berörda vilket är en nödvändighet för att identifiera alla möjliga åtgärder.

## **Preventionsarbete**

Preventionssamordnaren har initierat ett samarbete med samordnarna för relationsvård samt våldsbejakande extremism för att de preventiva insatserna ska bli än mer samordnade än idag. En ny ANDT-policy lanseras av Länsstyrelsen och denna kommer bland annat att ligga till grund för arbetet med den revidering av drogpolicyn som ska göras under året. Stockholmsenkäten har genomförts under våren och resultatet kommer att presenteras på Socialnämnen.

## **Budget- och skuldrådgivningen**

Budget- och skuldrådgivningen har under en längre tid varit underbemannade på grund av sjukdom. Nu är verksamheten fullbemannad och de långa väntetiderna förväntas minska till 3 månader vid årets slut. Vid årets början var väntetiden ca 8 och har nu minskat till 4 månader.

## **Ungdomsmottagningen**

Ungdomsmottagningen kommer att flytta till nya lokaler vid årsskiftet. Många ungdomar söker sig till mottagningen som har viss kö till kuratorer. En översyn av mottagningens resurser pågår. Mottagningen har ansökt om, och beviljats, PRIO-medel samt medel från LAFA (landstinget förebygger AIDS). Pengarna används till en kurator på deltid för att arbeta med riktade förebyggande insatser för nyanlända samt kompetensutveckling för övriga medarbetare. Ungdomsmottagningen märker av att kommunen växer och inflödet är stort.



## **Behandlingsgruppen**

Behandlingsgruppen inom Stöd- och behandlingsenheten har genomfört den första anhörigruppen för anhöriga till missbrukande vuxna och ungdomar enligt den nya metoden Community reinforcement and family training (CRAFT) som rekommenderas i de nationella riktlinjerna för missbrukarvård. Stora utbildningsinsatser har gjorts främst inom missbruks- och familjebehandlingsområdena i syfte att nå en ökad andel evidensbaserade metoder.

Gruppen har fått fler uppdrag från myndighetsenheterna än tidigare år vilket är mycket positivt.

## **Bostadsbristen**

Gemensamt för alla enheter är resultatet av den bostadsbrist som finns i Stockholmsregionen i synnerhet men också i stora delar av resten av landet. Den stora ökningen av nyanlända har ytterligare förstärkt utmaningen. Avdelningen har under året arbetat med att tydliggöra det interna arbetet kring sociala kontrakt och nya rutiner har tagits fram.

Socialnämnden och Järfällahus AB (JHAB) har sedan ett antal år ett väl uppbyggt samarbete. Under åren har överenskommelser gällt där Socialnämnden haft tillgång till bostadsanvisningar inom individ-och familjeomsorgens område.

Överenskommelserna har under åren reglerats genom att antalet bostadsanvisningar varit maximerade till 15 lägenheter per år, och att det totala anvisade lägenheter inte fick överstiga 2 % av Järfällahus AB:s totala bostadsbestånd.

Dessa begränsningar har fått till följd att det blivit en marginell omsättning av sociala kontrakt till förstahandskontrakt. Lägenheterna har inte kunnat anvisas löpande då taket bestående av 2 % av det totala bostadsbeståndet hela tiden varit uppnått.

Därutöver har de hyresgäster som bebott dessa s.k. sociala kontrakt inte alltid kommit upp till den inkomstnivån som gällt enligt Järfällahus principer för fördelning av lediga lägenheter. Begränsningarna har därmed påverkat mål och syfte.

En ny överenskommelse har nu slutits som innebär en omreglering av tidigare överenskommelse.

Överenskommelsen innebär att Järfällahus AB skall anvisa 20 lägenheter per år till Socialnämndens målgrupp upp till en gräns av 5 % av befintligt hyresbestånd. Hittills har förvaltningen fått 6 nya lägenheter sedan i våras.

Det nya avtalet mellan JHAB och socialförvaltningen medför personer som bott i och skött sitt sociala kontrakt under två år nu i större omfattning än tidigare ska kunna överta kontraktet. Detta arbete har inletts och hittills har 14 hushåll fått överta kontraktet.



## Bemanning

Gemensamt för alla enheter är att det är mycket svårt att rekrytera nya medarbetare. Detta problem delar vi med andra kommuner. Individ- och familjeomsorgen i Järfälla hade under 2015 en personalomsättning på 15,8 % jämfört med tre andra förortskommuner som hade en omsättning på ca 25 %. Ett arbete pågår inom avdelningen och tillsammans med personalavdelningen för att underlätta rekryteringsarbetet. Konkurrensen mellan Stockholmskommunerna är stenhård. För att öka chanserna att rekrytera erfaren personal har avdelningen beslutat att anställa en "socioinomjägare" som dels ska avlasta enhetscheferna i rekryteringsarbetet, men framför allt finnas i, och skapa sammanhang där socioinomer finns, för att marknadsföra Järfälla.

## DELOMRÅDENA

### GEMENSAMT

I gemensamt ingår de avdelningsövergripande områdena såsom fasta avtal med Järfälla stöd och behandling, utbildning för enheterna mm.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Gemensamt</b>	Intäkter	1 700	325	1 780	915	8 147
	Kostnader	-15 881	-9 331	-7 623	-13 997	-18 243
	Nettokostnader	-14 181	-9 006	-5 843	-13 082	-10 096
	Kommunbidrag	14 181	9 454	7 790	14 181	11 685
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>448</b>	<b>1 947</b>	<b>1 100</b>	<b>1 589</b>

Bokslutet för gemensamt redovisar ett överskott på 448 tkr.

På helår prognostiseras ett överskott på 1 100 tkr.





**VUXENVÅRD**

**Beskrivning - verksamhetsområdet**

Socialtjänsten ansvarar för att vuxna personer med missbruksproblematik ska få det stöd och den vård de har behov av. Vuxna personer utsatta för våld i nära relationer ska få stöd och skydd för att uppnå en skälig levnadsnivå.

**Ekonomiskt utfall/prognos**

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Vuxen</b>	Intäkter	3 392	2 577	1 798	3 866	3 704
	Kostnader	-36 179	-25 920	-23 041	-40 552	-36 172
	Nettokostnader	-32 787	-23 343	-21 243	-36 687	-32 468
	Kommunbidrag	32 787	21 858	23 141	32 787	34 712
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>-1 485</b>	<b>1 898</b>	<b>-3 900</b>	<b>2 245</b>

Bokslutet för vuxenvård redovisar ett underskott på -1 485 tkr. Underskottet beror främst på ökat antal behandlingshemsplaceringar och behov av alkohol- och drogfria stödboenden under tiden personen genomgår en öppenvårdsbehandling. Även kostnaderna för skyddade boenden har ökat.

På helår prognostiseras ett underskott på -3 900 tkr.

**BARN- OCH UNGDOMSVÅRD**

**Beskrivning - verksamhetsområdet**

Barn- och ungdomsenheterna ansvarar för att barn och ungdomar i Järfälla ska växa upp under trygga förhållanden. Enheterna arbetar med utredning av anmälningar och ansökningar gällande barn 0-18 år samt i vissa fall ända upp till 20 år, vilket även inkluderar ensamkommande barn och ungdomar.

**Ekonomiskt utfall/prognos**

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Barn och ungdom</b>	Intäkter	131 993	97 616	42 749	146 424	81 208
	Kostnader	-258 885	-175 834	-124 026	-267 016	-203 188
	Nettokostnader	-126 892	-78 218	-81 277	-120 592	-121 980
	Kommunbidrag	126 892	84 595	78 033	126 892	117 050
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>6 377</b>	<b>-3 244</b>	<b>6 300</b>	<b>-4 930</b>

Bokslutet för barn- och ungdomsvård redovisar ett överskott 6 377 tkr. Överskottet beror främst på minskat antal placeringar inom barn och ungdom. Enheterna har arbetat med att hitta lösningar på hemmaplan som ett alternativ till placeringar.

På helår prognostiseras ett överskott på 6 300 tkr.



## EKONOMISKT BISTÅND

### Beskrivning - verksamhetsområdet

Enhetens uppdrag är att bistå de hushåll som inte kan försörja sig själva av olika skäl. Arbetet på enheten syftar till att öka möjligheten till självförsörjning och att vardagen ska fungera.

### Ekonomiskt utfall/prognos

Tkr		Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Bokslut 15-08-31	Prognos 16-12-31	Bokslut 2015
<b>Ekonomiskt bistånd</b>	Intäkter	26 900	10 826	9 552	16 239	15 444
	Kostnader	-107 169	-62 013	-65 956	-94 709	-100 234
	Nettokostnader	-80 269	-51 187	-56 404	-78 470	-84 790
	Kommunbidrag	80 269	53 513	58 281	80 269	87 421
	<b>Resultat</b>	<b>0</b>	<b>2 326</b>	<b>1 877</b>	<b>1 800</b>	<b>2 631</b>

Bokslutet för ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott på 2 326 tkr.

På helår prognostiseras ett överskott på 1 800 tkr.

## 14. UTBLICK 2017

Socialnämnden har ett problematiskt utgångsläge inför 2017 då helårsprognosen för 2016 visar ett underskott. Under 2017 riskerar den markanta volymutvecklingen för personlig assistans att fortsätta. Regeringen har också meddelat att nya regler kring ersättningar för ensamkommande kommer att träda i kraft under 2017 och kommer med stor sannolikhet att påverka individ- och familjeomsorgens ekonomi i negativ riktning.

Nedan beskrivs identifierade utmaningar och möjligheter inom respektive verksamhetsområde framöver.

### Övergripande

Med expansionen av Järfälla kommer kostnaderna att stiga då volymerna av ärenden och insatser kommer att öka inom samtliga områden för socialförvaltningen. Även fler boenden än tidigare kommer att behöva byggas, såsom exempelvis äldreboenden. Risk föreligger också att driftkostnader för dessa boenden kommer vara högre än nuvarande. Dessutom kommer det sannolikt innebära ökat behov av resurser och även lokaler då förvaltningen redan idag använder ytorna maximalt.

Regeringen har gjort en översyn av ersättningar till kommuner och landsting för så kallad dold moms. Den statliga ersättningen till kommuner och landsting lämnas sedan 1991 som huvudregel med en schablon på 6 procent av kostnaden. Förslaget är att sänka denna ersättning med 1 procent, vilket skulle innebära minskade ersättningar med ca 2 mnkr. Förslaget är att de nya reglerna börjar gälla från och med 1 januari 2017.



## Äldreomsorg

Den äldre populationen fortsätter att växa. Det är av stor vikt att nya boenden framöver inte blir försenade. Då detta kan påverka kösituationen och därmed öka behovet att köpa dyra externa platser. Det kan också innebära att personer med stort behov av omsorg bor kvar i ordinärt boende och påverkar hemtjänsttimmarna kraftigt.

Regeringen genomför en stimulanssatsning för att utöka bemanningen i äldreomsorgen för perioden 2016-2018 för att höja kvaliteten inom äldreomsorgen.

Förslag om att ändra betalningsansvarslagen framöver innebär stora konsekvenser för kommunen om det genomförs. Handläggningsprocessen behöver förändras/effektiviseras för ett snabbare arbetsflöde, vilket kräver utökade handläggare-resurser. Förslaget är bland annat att minska antalet dagar från det att person är medicinskt färdigbehandlad till hemgång från 5 dagar till 3 dagar och inom socialpsykiatri minskas från 30 dagar till 3 dagar. Detta förutsätter en skatteväxling eller dylikt då detta inte ryms inom föreslagna budgetramar.

## Funktionshinder

Inom funktionshinderområdet finns det fortsatt behov av grupp- och servicebostäder. Inom funktionshinderområdet sker i stort sett inget utflöde. Antalet kunder ökar för varje år. Framförhållning och god planering är viktigt för att tillgodose de behov som finns och för att undvika att tvingas köpa dyra externa platser.

Inom området personlig assistans LSS kvarstår stora utmaningar under kommande år. Volymutvecklingen är kraftig, utöver förskjutningen av kostnader till kommunen från försäkringskassan sker även ett ökat inflöde av ansökningar från personer som flyttar in till kommunen. Prognosen för 2016 är 66 000 timmar fler än budgeterat och motsvarar ett underskott på cirka 18 mnkr. Om volymutvecklingen fortsätter som nu under 2017 kommer det innebära en ytterligare volymökning med cirka 66 000 timmar.

De ökade kraven inom arbetsmarknaden gör att det är fler personer med funktionsnedsättningar som har behov av daglig verksamhet eller sysselsättning då man inte klarar av de ökade kraven som arbetsmarknaden ställer.

Inom LSS-boendena kan konstatera att trenden är att vårdbehovet ökar som i sin tur genererar ökade vårddygnskostnader. Avdelningen behöver ha ökat fokus och följa utvecklingen de kommande åren.

Förslag om att ändra betalningsansvarslagen framöver innebär stora konsekvenser för kommunen om det genomförs. Handläggningsprocessen behöver förändras/effektiviseras samt innebära ett snabbare arbetsflöde vilket kräver utökade handläggare-resurser. Förslaget är bland annat att minska antalet dagar från det att person är medicinskt färdigbehandlad till hemgång från 5 dagar till 3 dagar och inom socialpsykiatri minskas från 30 dagar till 3 dagar.



Detta förutsätter en skatteväxling eller dylikt då detta inte ryms inom föreslagna budgetramar.

## **Individ- och familjeomsorg**

Att rekrytera och behålla medarbetare är en av de allra största utmaningarna för avdelningen. En mängd åtgärder för att underlätta situationen har redan vidtagits och fler är planerade.

Flyktingsituationen har påverkat avdelningen i hög grad. Förvaltningen har anpassat personalstyrkan till den nya situationen efter hand och rent handläggningssmässigt finns inga undanträngningseffekter. Bostadssituationen påverkar dock alla och den har blivit ytterligare svårare att hantera. Fler klienter, inte bara nyanlända, saknar egen bostad och det är svårare att hitta ett boende i andra delar av landet. Tidsåtgången för alla socialsekreterare, oavsett enhet, att hantera följderna av bostadslöshet har ökat. 2017 ska kommunerna ta emot fler nyanlända för bosättning än under 2016 vilket kommer att resultera i en än mer ansträngd bostadsmarknad.

De nya regler kring ersättningar för ensamkommande som kommer att träda i kraft 1 juli 2017 kommer att påverka avdelningens ekonomi i negativ riktning. I och med att Länsstyrelsen även sagt upp gällande avtal kommer ersättningen ändras redan per den 1 april 2017. En helårseffekt utifrån nuvarande antal barn innebär ca 30 mnkr i minskade intäkter och under andra halvan av 2017 innebär detta ca 15 mnkr för avdelningen. Detta innebär ett mycket stort problem för avdelningen och förvaltningen i stort. Avdelningen har satt igång ett arbete för att på möjligaste vis minska de negativa ekonomiska effekterna. De ensamkommande barnen och framför allt ungdomarna, kommer att påverkas av detta. En del ungdomar som etablerat sig i andra kommuner kommer att behöva flytta till Järfälla. Behovet av att bygga, eller på annat vis anskaffa, ändamålsenliga boenden för ungdomarna är stort och akut.



## 15. INVESTERINGSBUDGET

(tkr)

PROJEKT	Budget	Bokslut	Prognos	Prognostiserad	Beräknas	Beräknad
	2016	16-08-31	16-12-31	avvikelse	färdigt år	totalkostnad
<b>Gemensamt vård och omsorg</b>						
95018 Generella investeringsmedel	3 800	3 119	3 800	0		
<b>Äldreomsorg och funktionshinder</b>						
95028 Grundutrustning FO	945	420	945	0		
95043 Ersättningsinventarier FO	698	65	698	0		
95046 Ersättningsinventarier ÄO	3 700	755	3 700	0		
99425 Ersättningsinventarier	1346	510	1346	0		
<b>Individ- och familjeomsorg</b>						
95025 Ersättningsinventarier	907	48	907	0		
95050 Ersättningsinventarier	300	0	300	0		
<b>Summa</b>	<b>11 696</b>	<b>4 917</b>	<b>11 696</b>	<b>0</b>		

### Kommentar

Socialnämnden prognostiserar ett nollresultat.



## 16. VERKSAMHETSVOLYMER

### ÄLDREOMSORG

	Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Prognos 16-12-31	Avvikelse mot budget	Bokslut 2015
<b>Hemtjänst, utförda timmar</b>	<b>425 000</b>	<b>281 018</b>	<b>421 527</b>	<b>-3 473</b>	<b>413 024</b>
-egen regi		192 550	288 825		
-extern regi		88 468	132 702		
<b>Antal dygn särskilt boende</b>	<b>149 040</b>	<b>101 446</b>	<b>152 169</b>	<b>3 129</b>	<b>149 040</b>
-egen regi		66 722	100 083		
-extern regi		34 724	52 086		
<b>Antal dygn köpta platser</b>	<b>9 490</b>	<b>3 991</b>	<b>5 987</b>	<b>-3 504</b>	<b>6 357</b>

### FUNKTIONSHINDER

	Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Prognos 16-12-31	Avvikelse mot budget	Bokslut 2015
Timrelaterat stöd, antal timmar totalt (exkl. LASS)	<b>260 409</b>	<b>208 006</b>	<b>312 008</b>	<b>51 599</b>	<b>265 258</b>
Hemtjänst	81 149	44 606	66 909	-14 240	68 630
Boendestöd	36 300	21 887	32 830	-3 470	34 133
Personlig assistans, LSS	110 000	117 507	176 261	66 261	130 244
Avlösarservice SoL/LSS	10 300	6 543	9 814	-486	10 694
Ledsagarservice SoL/LSS	22 660	17 463	26 195	3 535	21 557
Personlig assistans, LASS	111 000	80 365	120 548	9 548	124 144

### INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

	Budget 2016	Bokslut 16-08-31	Prognos 16-12-31	Avvikelse mot budget	Bokslut 2015
Vuxna HVB-placeringar -antal vård dygn	3 833	2 690	4 889	1 056	4 810
Barn- och unga HVB-placeringar -antal vård dygn	9 650	5 354	8 640	-1 010	8 760



<b>Ekonomiskt bistånd</b>	<b>Jan</b>	<b>Feb</b>	<b>Mars</b>	<b>April</b>	<b>Maj</b>	<b>Juni</b>	<b>Juli</b>	<b>Augusti</b>
Bruttokostnad, mnkr	4,8	5,2	5,4	5,4	5,4	5,3	5,5	5,5
Antal hushåll	570	592	614	619	638	630	635	627
Bistånd per hushåll, kr	8 442	8 747	8 744	8 694	8 450	8 453	8 618	8 752

Exkl etableringen.